

Oponentský posudek diplomové práce Agáty Rabochové

Letos jsem úkol oponenta diplomových prací pojal jako kritickou individuální konzultaci. Diplomanta či diplomantku jsem seznámil s mými názory na předkládaný diplomový soubor a také s požadavky na obsah obhajoby. Chtěl jsem, aby dostali co nejdelší čas na promyšlení témat, která zohledním v posudku.

Soubor obrazů Agáty Rabochové považuji za kultivovaný a relativně soustředěný průzkum vztahů mezi elementárními stavebními prvky malby – barvou, rukopisem, geometrickou strukturou, jejím respektováním a narušováním, nebo kombinatorickými pravidly při užívání opakujících se geometrických prvků. Ve vztahu k předobrazům jejích obrazů v dekorativních předmětech – konkrétně v ubrusech, považuji za významný vztah estetiky užitých předmětů a volné malby. V předloženém písemném doprovodu k diplomové práci se autorka zmiňuje na jedné straně svůj zájem o každodennost a všednost, na druhé straně o námět draperie v malířství. Ideovým základem její malby je průnik těchto dvou zaujetí. V průběhu práce na souboru přitom prošla ukázkovým procesem abstrahování obrazové formy, kdy upouštěla od vazeb na reálné předlohy ubrusů a stále více se věnovala vztahům uvnitř struktury obrazových prvků. Pro diplomový soubor ovšem tento vývojový aspekt nepovažuji za důležitý, protože se v konečné instalaci obrazů vytrácí, respektive není nijak vyzdvihován.

V písemných podkladech k diplomové práci jsem ovšem postrádal hlubší reflexi řady témat, a protože domnívám, že *myšlení začíná, když nevíme*, požádal jsem diplomantku o odpovědi na následující otázky.

Čím si vykládá své zaujetí pro každodennost a všednost, případně - jak sama píše - „o předměty, které denně používáme a přestáváme jim věnovat pozornost“?

Vzhledem k této citaci bychom se také mohli zeptat, proč považuje za správné obnovovat pozornost k takovým „předmětům“, kterým jsme ji přestali věnovat? Součástí odpovědi na tuto otázku by ovšem mohlo být rovněž pokus o ozřejmění, co podle jejího názoru tuto ztrátu pozornosti způsobuje.

Proč pro reflexi těchto předmětů považuje za vhodné médium závěsného obrazu? Tato otázka může být formulována také tak, proč ubrusy vhodným námětem pro sérii závěsných obrazů?

Co svým konkrétním malířským řešením chce vyslovit k problematice draperie v malířském umění? Diplomantce jsem doporučil k přečtení esej *Nymfa moderna* od Georgese Didi-Hubermana, jejíž neznalost mě vzhledem k diplomantčině deklarovanému zájmu o draperii překvapila. Její nastudování bych uvítal před obhajobou diplomního souboru, aby diplomantka mohla svou soubor interpretovat v zrcadle pokusu shrnout historii tohoto motivu.

Jakou roli přisuzuje průzkumu elementárních formálních aspektů malby v kontextu současného výtvarného umění?

O jakých významových konsekvencích lze uvažovat, je-li předlohou průmyslově (strojově) zhotovený výrobek, avšak obraz je proveden „rukodělnou“ olejomalbou?

V případě Agáty Rabochové jsem reagoval ponejvíce na předložený textový doprovod souboru. Naznačil mi totiž, že řadu základních témat reflektuje pouze zběžně, jako samozřejmost. Na jedné straně se díky tomu svobodně pohybuje napříč dějinami obrazů, chápaných jako dějiny forem, ale již méně zohledňuje jejich souvislost s idejemi, ideologiemi, ideály, s reflexí úlohy

umělce ve společnosti a spoluzodpovědností umělce za stav umění. Takové uvažování před hotovými, rozdělanými i nad zamýšlenými obrazy totiž diplomantce pomůže rozšířit dosah jejího dosavadního „malířského výzkumu“.

Diplomový soubor doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnotit stupněm C.

Jiří Ptáček